Dosarul nr. 1r-10/2023 I
instanță
Nr. comp. 1-21117784-06-1r-23012023 Judecător Aramă
Sofia

Judecătoria Cimișlia
sediul Central

D E C I Z I E

07 martie 2024 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Comrat
în componenţa:
preşedintele completului, judecătorul Colev Grigori
judecătorii Starciuc Ştefan și Mironov Andrei
cu participarea:
procurorului Sîrbu Lilia
avocatului Bot Alexandru
inculpatului Lipcan Victor,

judecând în şedinţă publică în ordine de recurs, recursul declarat de procurorul în procuratura raionului Basarabeasca Moraru Dorin, împotriva sentinţei judecătoriei Cimişlia sediul central din data de 29 noiembrie 2022 în cauza penală privind acuzarea lui

Lipcan Victor, născut la ***** domiciliat în *****, ***** ***** studii superioare, căsătorit, supus militar, angajat în câmpul muncii, anterior judecat, moldovean, cet. al R.Moldova

în săvârșirea infracţiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (3) Cod penal al RM,

Cauza penală a parvenit pentru judecare în prima instanţă la judecătoria Cimişlia la 05 august 2021. (f.d.101, vol. I)

Judecătoria Cimișlia sediul central a pronunţat sentința la 29 noiembrie 2022. (f.d.222-225, vol.I)

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de recurs la Curtea de Apel Comrat la data de 23 ianuarie 2023. (f.d.231, vol. I)

Procedura citării legale a fost respectată.

Audiind raportul judecătorului raportor pe fondul cauzei, audiind participanții la proces, asupra recursului în cauză,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința judecătoriei Cimișlia sediul central din 29 noiembrie 2022 s-a încetat procesul penal în privința inculpatului Lipcan Victor învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute în art.264[1] alin.(3) Cod penal, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1), pct.(6) Cod procedură penală, pe motiv că există circumstanţe care exclude sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală. (f.d. 222, 234-238)

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a reţinut, că Lipcan Victor este învinuit că la data de 22 mai 2021, aproximativ orele 20:20, deținând permis de conducere de categoria A,B,C, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând conștient contrar prevederilor pct.11 lit.j) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, potrivit căruia ,,Conducătorul de vehicul, este obligat, să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare", conducând mijlocul de transport de model ,*****", număr de înmatriculare *****, deplasându-se pe str. K. Marx, *****, fiind somat de către angajații poliției al INSP al IGP al MAI să se oprească, a continua deplasarea pe str. Naberejnaia, unde s-a stopat și parcat în fața cafenelei "Vivaldi" din preajma intersecției. Imediat angajatul poliției s-a apropiat de ușa conducătorului unității de transport și a solicitat actele la control de la Lipcan Victor, în timpul discuției cu ultimul, simțindu-se din cavitatea bucală a acestuia un miros specific de alcool și fiind suspectat că se află în stare de ebrietate alcoolică, de către angajații poliției i s-a propus să treacă testarea alcoolscopică cu aparatul de model ,,Drager 6810". În pofida avertizării de către angajații poliției despre răspunderea penală, lipcan Victor, ignorând pct. 5 lit. a) al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinarea medicală pentru stabilirea

stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului al RM nr.296 din 16.04.2009, s-a refuzat de la testarea alcoolscopică în vederea constatării faptului consumului de alcool.

Acțiunile lui Lipcan Victor au fost încadrate de către organul de urmărire penală în dispozițiile art.264[1] alin.(3) CP după indicii calificativi „*refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică*".

La 29 noiembrie 2023 procurorul în procuratura raionului Basarabeasca Moraru Dorin a depus cerere de recurs împotriva sentinței judecătoriei Cimișlia sediul central din 29 noiembrie 2023 prin care a solicitat casarea sentinței instanţei de fond şi pronunţarea unei decizii prin care a rejudeca cauza cu adoptarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului a indicat că instanța a adoptat o soluție greșită de încetare a procesului penal în privința inculpatului Lipcan Victor, constatând eronat admiterea unor încălcări procesuale de către organul de urmărire penală, la efectuarea urmăririi penale, care au dus în esență, la soluția de declarare a nulității ordonanței de punere sub învinuire a lui Lipcan Victor și a rechizitoriului, fapt ce exclude în

consecință, tragerea la răspundere penală a inculpatului și condiționează încetarea procesului penal în privința acestuia.

Menţionează că instanța, a reținut în sentință, că procurorul a emis la 24 iunie 2021 ordonanța de recunoaștere a lui Lipcan Victor în calitate de bănuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264[1] alin.(3) Cod penal (f.d. 54), pe când în dosarul penal, un asemenea act emis de către procuror, nu se regăsește.

La fel, indică că în sentință se face referire la faptul că „*De către acuzare au fost prezentate în calitate de probe materialele acumulate pe parcursul urmăririi penale...",* pe când la ședința preliminară a fost prezentată doar lista probelor.

Consideră alegațiile instanței referitoare la faptul că anume de la pornirea urmăririi penale, Lipcan Victor a dobândit calitatea procesuală de bănuit, „*urmărirea penală fiind pornită, in personam*" sunt incorecte, or, în argumentarea acestei poziții, instanța s-a axat pe faptul că, prin indicarea numelui inculpatului în textul ordonanțelor prin care a fost pornită urmărirea penală, acesteia i-a fost atribuită calitatea de bănuit, această Constatare contravine situației de fapt și de drept existente.

Or, în partea **dispozitivă** a ordonanței, prin care a fost pornită urmărirea penală, nu este indicat numele inculpatului, ele fiind pornite *„in rem"* și nu *„in*

personam”. Simpla utilizare a numelui lui Lipcan Victor nu prezumă că, în privința acesteia au fost întreprinse acțiuni procesuale ce ar reprezenta repercusiuni importante pentru aceasta. Mai mult, în ordonanța de pornire a urmăririi penale, nu au
fost introduse careva date, precum data nașterii sau IDNP, care ar permite unei terțe persoane să-l identifice exact pe Lipcan Victor. De fapt, până la atribuirea prin acte stipulate în art. 63 Cod de procedură penală, a calității de bănuit, organul de urmărire penală nu a întreprins acțiuni procesuale penale în privința ei și cu participarea lui Lipcan Victor, sau acțiuni procesuale penale ce într-un mod oarecare ar fi lezat acesteia dreptul la un proces echitabil. La acest compartiment urmează de atras atenția, că deși instanța în motivarea sentinței a stabilit că Lipcan Victor a dobândit calitatea procesuală în momentul emiterii ordonanțelor de pornire a urmăririi penale, adică 01 iunie 2021, din care și începe curgerea termenului de 3 luni, totuși inculpatul a fost recunoscut în calitate de bănuit la 24 iunie 2021, care denotă că s-a încadrat în termenul de 3 luni. Tot aici, se reține că printre tezele invocate, instanța face referire la excepția prevăzută de art.63 alin.(3^1) Cod de procedură penală, *„repercusiuni importante asupra situației persoanei”*, însă fără a argumenta în ce constă
aceste *repercusiuni* și fără a fi supusă analizei nivelului *lor* asupra persoanei, doar menționând, la nivel declarativ, acest termen în sentință și atât.

Menţionează că în sensul Curţii Europene pentru Drepturile Omului, noţiunea de „Acuzația în materie penală” este definită ca „notificarea oficială, emanând de la autoritatea competentă, a reproșului de a fi săvârșită o infracțiune penală” și care induce ideea unor „repercusiuni importante pentru situația celui interesat”, (cauza Deweer c. Belgiei din 27 februarie 1980. b.42)

Indică că „Acuzarea", în sensul art. 6 par. 1, poate fi definită „*ca notificarea oficiată, emanând de la autoritatea competentă, a imputării săvârşirii unei infracţiuni*”, idee ce corespunde și noțiunii de „repercusiuni importante asupra situației” suspectului (cauza Reinhardt și Slimane-Kăid c. Franței, Hot. Curţii Europene pentru Drepturile Omului din 31 martie 1998 §. 93, și Pantea c. României, nr. 33.343/96, §. 275).

Susţine că, momentul existenței unei „*acuzații*” poate fi deci acela al arestării unei persoane (Hot. Curţii Europene pentru Drepturile Omului din 27 iunie 1968, Wemhoff c. Germaniei. §.19), sau data informării oficiale asupra existenței unei acuzații, (Hot. Curţii Europene pentru Drepturile Omului din 15 iulie 1982, Eckle

c. Germaniei. §.74; 1991, Hot. Curţii Europene pentru Drepturile Omului din 19 februarie Motta c. Italiei, §. 15). Indică că raportând aceste hotărâri la prezenta speţă atestă că „acuzația” care este reținută de către instanță, nu corespunde criteriilor stabilite de Curte, deoarece în jurisprudența Curţii Europene pentru Drepturile Omului nu se operează cu noțiunea bănuit sau învinuit, dar cu cea de *acuzat.* Curtea Europeană apreciază ca *„acuzat",* persoana căreia i s-a adus la cunoștință oficial despre existența unei acuzații în materie penală (cauza Eckle c. Germaniei, Hot. din 15 iulie 1982, Seria A nr. 51. § 73), în cazul de față, lui Lipcan Victor nu i-a fost adus la cunoștință, în mod oficial, despre existenţa unei acuzații în materie penală. Mai mult, agenții constatatori nici nu reprezintă organul de urmărire penală, care are competență de a înainta acuzații în materii penale.

Susţine că, declararea nulității ordonanței de punere sub învinuire și actului de sesizare, de către instanța de judecată a fost argumentat superficial, fiind menționat principiul „*fructul pomului otrăvit*”. Menţionează că potrivit celor invocate *supra,* instanța eronat a calculat că organul de urmărire penală a omis termenul de recunoaștere de bănuit și din acest motiv, ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul sunt legale.

Menţionează că instanța, în sentința sa, nu s-a expus asupra cererii privind nulitatea unor probe înaintată de către partea apărării și a lăsat-o fără examinare, circumstanță ce reprezintă o încălcare a principiului legalității și contradictorialității, inclusiv a prevederilor art.345 Cod de procedură penală.

La fel, indică că analizând sentința, atestă, că instanța de judecată nu a reținut niciun argument invocat de către partea acuzării, fapt ce reprezintă o încălcare a principiului legalităţii.

În concluzie reține că instanța, incorect a dispus încetarea procesului penal în privința lui Lipcan Victor. (f.d.227-228, vol I)

La 23 ianuarie 2023 cauza a parvenit pentru examinare în adresa Curții de Apel Comrat. (f.d.231, vol. I)

Colegiul judiciar consideră că recursul înaintat de procurorul în procuratura raionului Basarabeasca Moraru Dorin este depus în termen, luând în considerație că sentința Judecătoriei Cimișlia sediul central a fost pronunțată public la data de 29 noiembrie 2022 (f.d.222-225, vol. I) și recursul a fost depus la 12.12.2022 de procurorul Moraru Dorin (f.d.227-228, vol. I) conform art. 439 alin.(1) Cod de procedură penală.

În şedinţa de judecată a instanței de recurs procurorul Sîrbu Lilia a solicitat

admiterea cererii de recurs pe motivele invocate în acesta, şi casarea sentinţei instanţei de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanţa de fond.

Suplimentar atrage atenţia că instanţa de fond eronat a dispus încetarea procesului penal, or motivele invocate de instanţa de fond au fost interpretate eronat, iar încetarea procesului penal în şedinţă preliminară, încă odată demonstrează netemeinicia sentinţei, or instanţa fără a purcede la examinare probelor din dosar, a dat o apreciere acestora, pronunţînd o sentinţă de încetare eronată.

Făcând referire la prevederile Hotărîrii Curţii Constituţionale a RM nr. 25 din 29.03.2018, consideră că instanţa eronat a concluzionat că termenul calculării calităţii de bănuit este din data emiterii ordonanţei de începere a urmăririi penale, or prin ordonanţa menţionată a fost dispusă începerea urmăririi penale pe faptă şi nu pe persoană, şi prin această ordonanţă nu s-a adus careva percusiuni inculpatului, şi acesta nu a fost privat în careva drepturi prin acel act procedural.

În şedinţa de judecată a instanţei de recurs apărătorul Bot Alexandru în interesele inculpatului Lipcan Victor cererea de recurs nu a recunoscut-o şi a solicitat respingerea acesteia ca nefondată.

Indică că, dat fiind fapt că se face insistenţă la prevederile unei decizii a Curţii Constituţionale, dânsul va face referire la prevederile codului de jurisdicţie a deciziilor Curţii Constituţionale, care scrie suficient de clar ce reprezintă o decizie a Curţii Constituţionale. Deci indică că o decizie a Curţii Constituţionale reprezintă acel act asupra căreia Curtea nu se expune în fond asupra unei probleme de neconstituţionalitate, or ea se expune asupra unei probleme de neconstituţionalitate doar prin Hotărîre, şi în acest caz a indicat asupra Hotărîrii Curţii Constituţionale nr. 26 din 23.11.2010, prin care s-a analizat anume pe deplin despre importanţa ordonanţei de recunoaştere a calităţii de bănuit pentru o persoană şi ce reprezintă aceasta, respectiv şi termenii în care urmează a fi emis, de asemenea menţionează că în Curtea Supremă de Justiţie există precedent, unde a fost sancţionat cu încetarea procesului anume pentru asemenea încălcări de procedură.

Menţionează că desigur Lipcan Victor la data de 22 mai 2021 a fost înlăturat de la conducerea mijlocului de transport, astfel consideră că prima acţiune de urmărire penală, a fost efectuată anume la acea dată, şi mai mult ca atât la data de 01 iunie 2021 se porneşte urmărirea penală, şi consideră că nu are nici o relevanţă juridică unde este indicat numele d-lui Lipcan, în partea motivatorie sau în partea rezolutivă, odată ce această ordonanţă uzează din numele lui Lipcan, respectiv

există suficiente suspiciuni ca să-l bănuieşti pe acesta de comiterea infracţiunii imputate.

Indică că întrebarea este că dacă la data de 22 mai 2021 este înlăturat de la conducerea mijlocului de transport, la 01 iunie 2021 este pornită urmărirea penală pe fapta sa, dar nu pe o faptă abstractă a unei alte persoane necunoscute, deci invocă care este motivaţia juridică şi logica raţiunii organului de urmărire penală că abia la data de 24 iunie 2021 să-l recunoască pe Lipcan Victor în calitate de bănuit, astfel indică că anume din aceste circumstanţe s-a decis ca prin sentinţă să fie încetată urmărirea penală.

De asemenea invocă că necesitatea rejudecării cauzei este decăzută, or la data de 22 mai 2023 este expirat termenul de prescripţie de tragere la răspundere penală.

Consideră că recursul urmează a fi respins şi menţinută sentinţa instanţei de fond.

În şedinţa de judecată a instanței de recurs inculpatul Lipcan Victor a declarat că recursul nu-l recunoaşte şi solicită a fi respins ca nefondat.

Audiind participanții la proces, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele recursului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat ajunge la concluzia de a admite recursul depus de procurorul în procuratura raionului Basarabeasca Moraru Dorin împotriva sentinței judecătoriei Cimişlia sediul central din 29 noiembrie 2022 pronunţată în cauza penală privind acuzarea lui Lipcan Victor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264[1] alin.(3) Cod penal al RM cu casarea sentinței recurate şi trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 1) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentinţele pronunţate de judecătorii privind infracţiunile uşoare pentru săvârşirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Conform art. 448 alin.(1) Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: dispune rejudecarea cauzei de

către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Din materialele cauzei, instanța de recurs reține că prin sentința judecătoriei Cimișlia sediul central din 29 noiembrie 2022 s-a încetat procesul penal în privința inculpatului Lipcan Victor învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute în art.264[1] alin.(3) Cod penal, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1), pct.(6) Cod procedură penală, pe motiv că există circumstanţe care exclude sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală. (f.d. 222, 234-238)

În baza art. (1) alin. (2) Cod procedură penală a RM, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată.

Potrivit prevederilor al. (1) art.93 Cod procedură penală a RM, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Conform art. 101 alin. (1) Cod procedură penală a RM, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Potrivit art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală plângerile împotriva acţiunilor şi actelor ilegale ale organului de urmărire penală şi ale organelor care exercită activitate specială de investigaţii pot fi înaintate judecătorului de instrucţie de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alţi participanţi la proces sau de către alte persoane drepturile şi interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

În temeiul art. 297 alin. (4) Cod de procedură penală toate cererile, plângerile şi demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluţionează de către instanţa care judecă cauza.

Din materialele cauzei penale se atestă că aceasta a parvenit cu rechizitoriu în

Judecătoria Cimişlia sediul central la data de 05 august 2021. (f.d.101, vol.I)

La data de 05 iulie 2022 avocatul Bot Alexandru în interesele inculpatului Lipcan Victor înaintează în Judecătoria Cimişlia sediul central, cerere cu privire la încetarea procesului penal în baza art. 331 alin. (1) CPP, invocând nulitatea ordonanţei de recunoaştere a lui Lipcan Victor în calitate de bănuit, ca emisă contrar prevederilor art. 63 alin. (1^1) Cod de procedură penală. (f.d.178-180, vol I)

Instanţa de fond, în motivarea soluţiei sale de încetare a procesului penal, face referire la plângerea părţii apărării împotriva ordonanţei de recunoaştere ca bănuit a lui Lipcan Victor, emisă de IP Basarabeasca la 24.06.2021, motivând în sentinţă că "*Din materialele dosarului cu certitudine se stabileşte că, reieşind din partea dispozitivă a ordonanței emise la 01 iunie 2021, ofițerul superior de urmărire penală al SUP a IP Basarabeasca, inspector superior Alexandr Jelezoglo a dispus: începerea urmăririi în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârşirea infracțiunii, prevăzute de art. 264/1 alin.(3) Cod penal.*

În partea constatatoare a ordonanței din 01 iunie 2021, rezultă că organul de urmărire penală chiar din momentul pornirii urmăririi penale i-a atribuit lui Lipcan Victor statutul procesual de bănuit, deoarece a indicat concret fapta prejudiciabilă și timpul comiterii acesteia, obiectul material al infracțiunii (natura concretă și

cuantumul), încadrarea juridică a infracțiunii și că de această infracțiune este

bănuit Lipcan Victor Prin urmare, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit în sensul dispoziției art.63 alin.(1) Cod de procedură penală, "(...) este considerată acea ordonanță în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, însoțită de calificarea juridică-penală a faptei (...)", în speța dată această persoană fiind Lipcan Victor.

Se reiterează, calitatea de bănuit în privința lui Lipcan Victor i-a fost atribuită din momentul pornirii urmăririi penale, adică din data de 01 iunie 2021. În speță, lui Lipcan Victor, i-a fost comunicată ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit cu întârziere."

Operează instanţa de fond cu normele legale, ce prevăd modul de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit și termenele de atribuire și menţinere a persoanei în această calitate, însă din conţinutul sentinţei contestate cu recurs, colegiul nu a stabilit o motivare a soluţiei sale, care au fost temeiurile de drept și de fapt ce au dus la încetarea procesului penal.

Or, efectuarea unei generalizări a normelor legale, fără a indica direct care este încălcarea admisă, ce act procedural este nul și care sunt temeiurile de drept a nulităţii, nu poate fi reţinută ca o motivare și o soluţie corectă.

Deşi instanţa de fond operează cu prevederile art. 63 Cod de procedură penală, susţinând o încălcare procedurală, care nu a fost menţionată expres în sentinţă, colegiul ţine a face o claritate a aplicării normei legale menţionate, în speţa în cauză.

Potrivit art. 63 alin. (1) și (1^1) Cod de procedură penală *(1) Bănuitul este persoana fizică sau juridică faţă de care există anumite probe că a săvârşit o infracţiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuit prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reţinere; 2) ordonanţa sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanţa de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit.*

(1^1) Ordonanţa de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit şi informaţia despre drepturile prevăzute la art.64 se aduc la cunoştinţă în decurs de 5 zile din momentul de emitere a ordonanţei, dar nu mai târziu de ziua în care bănuitul s-a prezentat sau a fost adus silit, ori din momentul de începere a primei acţiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. În cazul în care există necesitatea dispunerii unor măsuri speciale de investigaţii în privinţa bănuitului, aducerea la cunoştinţă a ordonanţei de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit şi a drepturilor sale se amână în baza ordonanţei motivate a procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucţie pe o perioadă de 30 de zile, cu posibilitatea prelungirii motivate a perioadei până la 3 luni. În cazul infracţiunilor privind crima organizată, spălarea de bani, al infracţiunilor cu caracter terorist, al infracţiunilor de corupţie şi ale celor conexe actelor de corupţie, termenul de amânare a aducerii la cunoştinţă poate fi prelungit până la 6 luni, la demersul procurorului, cu autorizarea judecătorului de instrucţie. Fiecare prelungire a termenului de amânare a aducerii la cunoştinţă a ordonanţei de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit şi a drepturilor sale nu poate depăşi 30 de zile.

Astfel prevederile art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală expres prevede modul în care persoana este recunoscută în calitate de bănuit, și anume persoana se consideră ca fiind recunoscută bănuită în următoarele cazuri: *1) procesul-verbal de reţinere; 2) ordonanţa sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive*

neprivative de libertate; 3) ordonanţa de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit.

Din materialele cauzei se atestă că în privinţa inculpatului Lipcan Victor a fost respectată norma legală a prevederilor art. 63 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, fiind recunoscut în calitate de bănuit prin ordonanţa din 24 iunie 2021. (f.d. 51, vol I)

Deşi partea apărării face alegaţii la încălcarea prevederilor alin. (1^1) a art. 63 Cod de procedură penală, şi anume încălcarea termenului de 5 zile de recunoaştere în calitate de bănuit din data primei acţiuni procedurale, şi anume din data înlăturării de la conducerea mijlocului de transport 22.05.2021 sau data începerii urmăririi penale 01.06.2021, colegiul judiciar la aspectul dat menţionează următoarele.

Soluția legislativă prevăzută de alin. (1^1) din articolul 63 din cod reprezintă o excepție de la alin. (1) din același articol și corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzație în materie penală" în sensul Convenției, care se manifestă prin existenţa unor „repercusiuni importante asupra situaţiei (persoanei)". Excepția menționată constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta ***sunt efectuate anumite acțiuni procedurale***, care creează repercusiuni importante asupra situaţiei persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuit în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acţiuni procedurale.

În sensul normei legale a prevederilor art. 63 alin. (1^1) CPP, se înţelege ca fiind efectuate acţiuni procedurale în privinţa persoanei care creează repercusiuni importante asupra situaţiei acestuia, adică se subînţelege percheziţii, control, sau alte măsuri ce afectează în mod direct persoana, iar ordonanţa de pornire a urmăririi penale, nu poate fi considerată ca percusiune a persoanei, or aceasta nu are efect negativ asupra situaţiei persoanei, ordonanţa de începere a urmăririi penale este un act de procedură ce permite începerea urmăririi penale şi este actul ce permite efectuarea controlului situaţiei prezentate prin actul de sesizare.

De asemenea, la caz colegiul judiciar atestă că instanţa de fond prin admiterea şi examinarea cererii părţii apărării privind încetarea procesului penal, nu s-a expus asupra faptului că o plângere asemănătoare a fost înaintată în cadrul urmăririi penale (f.d. 45-47, vol I), asupra căreia procurorul în Procuratura raionului

Basarabeasca Garaba Igor, s-a expus prin ordonanţa din 13 iulie 2020 (2021) (f.d. 49, vol I), care potrivit materialelor cauzei nu a fost contestată.

Totodată din conţinutul sentinţei instanţei de fond din 29 noiembrie 2022, judecătorul motivează soluţia de încetare referindu-se la cererea apărătorului privind nulitatea ordonanţei de recunoaştere a persoanei în calitate de bănuit din 24 iunie 2022, şi menţionează instanţa că „*toate actele de procedură întocmite după expirarea termenului de menținere a persoanei în calitate de bănuit, sunt lovite de nulitate absolută. Această concluzie se răsfrânge și în privința rechizitoriului - ca act final de susținerea a învinuirii și sesizare a instanței de judecată*”, însă în dispozitivul sentinţei, menţiunea privind admitere plângerii avocatului şi declarării nulităţii ordonanţei procurorului din 24.06.2022 nu se regăseşte.

Or, dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există alte circumstanţe care exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală, invocând nulitatea actului procedural, iar în speţă nulitatea acestui act nu este declarat în modul stabilit, se atestă că şi sentinţa de încetare este afectată de eroare procedurală.

De asemenea este de menţionat că *conform art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală* instanţa de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părţile în egală măsură şi să motiveze în hotărîre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală instanţa îşi întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

Din conţinutul sentinţei contestată cu recurs, se atestă că instanţa de fond indică că: “*De către acuzare au fost prezentate în calitate de probe materialele acumulate pe parcursul urmăririi penale, și anume:…*”, descriind probele materialelor cauzei penale, însă analizînd procesele verbale ale şedinţelor de judecată, colegiul judiciar atestă lipsa unei cercetări a probelor indicate atît în rechizitoriu, cât şi indicate în sentinţă.

Mai mult ca atât, nu este motivat şi temeiul de încetare a procesului, pe cât instanţa de fond nu a luat în consideraţie faptul că norma art. 391 alin. (1) pct. 6 CPP (*sentinţa de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanţe care exclud sau condiţionează pornirea urmăririi penale şi tragerea la răspundere penală*) urmează a fi interpretată în corespundere cu norma art. 275 pct. 9 CPP (*urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate*

fi efectuată, şi va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanţe prevăzute de Codul penal care condiţionează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală).

Iar în speţă instanţa de fond a omis a indica norma Codului penal care permite încetarea procesului penal pentru acest temei.

Prin urmare, se atestă că motivarea sentinţei nu corespunde cu dispozitivul acesteia, iar aceasta în speţă atestă o încălcare gravă de procedură, ce nu poate fi reparată în procedura de examinare a cauzei în recurs, or colegiul instanţei de recurs, nu este în drept şi nu are căi legale în acumulare şi administrare de probe, aceste măsuri procedurale urmând a fi asigurate doar în procedura de examinare a cauzei pe fond.

În acest sens, Colegiul relevă şi faptul că potrivit jurisprudenței CtEDO, (în cauza Luka contra României din 21.07.2009) se evidențiază, că art. 6 CEDO implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora şi fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van der Hurk împotriva Olandei, din 19 aprilie 1994). Curtea evidențiază, că trebuie să se țină seama de relevanța şi incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006.

În opinia instanței de recurs, elucidarea tuturor împrejurărilor menționate au o mare importanță la examinarea obiectivă a cauzei, ceea ce prima instanță nu a efectuat în mod deplin la examinarea cauzei în fond, care neapărat servește drept temei pentru casarea hotărârii atacate.

În această ordine de idei, având în vedere că pentru examinarea cauzei nominalizate este necesară asigurarea cercetării corecte a probatoriului, de a efectua o cercetare corect procedurală a plângerii părţii apărării înaintată împotriva actelor de procedură, şi emiterea unei hotărâri legale asupra tuturor cerinţelor, înaintate în prezenta cauză penală, instanța de recurs concluzionează, că erorile procesuale admise de către prima instanță cad sub incidența prevederilor art. 449 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de Procedură Penală şi ele nu pot fi reparate de către

instanța de recurs în prezenta procedură or, instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond în astfel de situații, substituind instanța care a judecat cauza cu încălcarea prevederilor procesual penale, ori în caz contrar se va încălca şi dreptul inculpatului la un recurs efectiv fiind lipsit de o cale de atac prevăzută în condițiile legii.

În situația constatată, Colegiul consideră oportun remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceeași judecătorie, în alt complet de judecată cu respectarea prevederilor legale, sub toate aspectele, complet şi obiectiv, inclusiv a dreptului la un proces echitabil a tuturor participanților.

Primind dosarul la o nouă examinare, instanța de fond urmează să înlăture neajunsurile comise la examinarea cazului şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată.

Reieșind din cele menționate colegiul judiciar admite recursul declarat, și în baza celor relevate supra casează sentința atacată cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 448 și art. 449 alin. (1) pct. (2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de a procurorul în procuratura raionului Basarabeasca Moraru Dorin.

Se casează integral sentința judecătoriei Cimișlia sediul central din 29 noiembrie 2022 în cauza penală privind acuzarea lui Lipcan Victor de săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.264[1] alin. (3) Cod Penal - ***cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță – judecătoria Cimișlia, în alt complet de judecată.***

Decizia este irevocabilă.

Președinte de ședință, judecător: Judecător: Judecător:

COLEV Grigori STARCIUC Ștefan MIRONOV Andrei